

دیکنز بیش از ۲۰ رمان و نزدیک ۵۰ داستان کوتاه در دوران پر بار زندگی خودش به رشته تحریر درآورد. او نام خود را به عنوان بزرگترین نویسنده داستان در زبان انگلیسی برای همیشه جاودانه کرد

به بهانه سالگرد درگذشت چارلز دیکنز

زندگی و زمانه مرد قصه گو...

چارلز دیکنز که بود و چه کرد؟

بودند. بعد در بی تخته خورد و ارث تیلی به آقای جان دیکنز رسید اما چون مادر چارلز به کارخانه بدهکار بود چارلز را همانجا گذاشت تا باز هم کار کند و دیکنز این ظلم مادرش را هرگز فراموش نکرد. در حد فاصل همین حوالی تا ۱۸۳۶ دیکنز درس و مدرسه را تمام کرد و گداخت تا بالاخره در همان سال ۱۸۳۶ که دیکنز رفت با همسرش «کاترین تامپسون هوگارتس» آشنا شد که ازدواجی بسیار پرثمر بود و او و خانم روی هم رفته ده فرزند به دنیا هدیه کردند تا چارلز به خوبی نشان بدهد «پسر کو ندارد نشان از پدر... تو بیگانه نامش نخوانش پسر». البته بعد از نزدیک ۲۰ سال زندگی این دو نفر از هم جدا شدند. دیکنز معتقد بود همسرش پایداری روانی ندارد و هم مسائل زندگی و هم قریحه نویسندگی او را یک سره ناپود کرده است. او یک سفر تبلیغاتی به آمریکا هم داشت که تجربیات بدی از آنجا داشت و بعدها بسیار علیه آمریکا، مردمانش و فرهنگش نوشت. او در سال ۱۸۷۰ اثر سکنه درگذشت و در یک تدفین کم خرج و معمولی به خاک سپرده شد.

چارلز دیکنز در پورتسموث انگلستان زاده شد. آن وقتی که به دنیا آمد دومین فرزند خانواده اش بود، اما چون پدر و مادر او به شعار دو بچه کافی است هیچ اعتقادی نداشتند آنقدر زاده و ولد را ادامه دادند که تعداد اعضای خانواده دورقمی شود و ۸ فرزند نتیجه زندگی مشترک جان و الیزابت، والدین چارلز دیکنز، بود. چارلز وقتی بچه بود به شکلی سیری ناپذیر و با علاقه‌ای خاص، رمان‌های «توبیاس اسمولت» و «هنری فیلینگ» را می‌خواند. خانواده چارلز دیکنز تا حدودی ثروتمند بودند و او برای مدتی در مدرسه خصوصی «ویلیام گیلز» آموزش دید. اما این دوران رفاه ناگهان به سر آمد، زیرا پدرش پول زیادی را صرف امور تفریحی، قمار، مصرف انواع زهرماری و حفظ موقعیت اجتماعی خود کرد و سرانجام به علت بدهی، در زندان بدهکاران لندن، «مارشالسی» زندانی شد. او در ۱۲ سالگی و به دلیل تصمیمات یکی پس از دیگری اقتضای پدر که منجر به مصرف آب خنک رایگان برای او شده بود، مجبور شد نان‌آور خانه شود و به همین دلیل رفت و در یک کارگاه قالی‌سازی روزی ده ساعت کار کرد بلکه بتواند هزینه زندگی خانواده‌اش را بدهد که همراه پدر در زندان

آثار دیکنز چندتا بودند و چی بودند اصلاً؟

دیکنز بیش از ۲۰ رمان و نزدیک ۵۰ داستان کوتاه در دوران پر بار زندگی خودش به رشته تحریر درآورد. فهرستی که در پی می‌آید نام رمان‌های دیکنز است: یادداشت‌های پیکو، الیور توئیست، ماجراهای نیکلاس نیکلی، مغازه عتیقه‌فروشی، بارنابی روج، مارتین چارلویت، سرود کریسمس، دزدگیرها، کریکت روی اجاق، نبرد زندگی، مرد تسخیر شده و معامله روح، دامبی و پسر، دیوید کاپرفیلد، خانه فراموش شده، دوران سخت، دوریت کوچک، داستان دو شهر، آرزوهای بزرگ، دوست مشترک ما، عبور ممنوع (به همراه ویلی کالینز)، اسرار ادوین درود. در ادامه به معرفی کوتاه چند اثر ترجمه شده از استاد می‌پردازیم، باشد که با خواندن چنین آثار خوب و فاخری، سلیقه خود را ارتقا ببخشید و دیگر به امثال جوجو مویز نگویید نویسنده خوب!

داستان دو شهر

«بهترین روزگار و بدترین ایام بود.» دیکنز با این کلمات معروف، مخاطبین را وارد یکی از پرآشوب‌ترین دوره‌های تاریخ می‌کند: انقلاب فرانسه. از یورش به قلعه باستیل گرفته تا سقوط بی‌رحمانه تیغه‌های گیوتین، این نویسنده بزرگ انگلیسی با مهارت و هنری خیره‌کننده، بیم‌ها، امیدها و فراز و فرودهای بی‌پایان این دوره پرهیاهو را به تصویر می‌کشد. قهرمان داستان این رمان، مردی تنبل و الکلی به نام سیدنی کارتن است که به خاطر الهام بخش‌های یک زن، اینار و از خودگذشتگی را در خیابان‌های خون‌آلود پاریس به غایت خود می‌رساند. رمان داستان دو شهر، اثری فوق‌العاده جذاب از یکی از استادان بلامنام ادبیات انگلیسی است. داستان دو شهر پر فروش‌ترین اثر داستانی به زبان انگلیسی در طول تاریخ است.

مغازه عتیقه‌فروشی (دختری به نام نل)

«دختری به نام نل» داستانی از مسیر است، ژانری که دیکنز در آن سرآمد است. نل ترنت کوچک به همراه پدر بزرگ بیمارش که با از خودگذشتگی از او مراقبت می‌کند، در تاریکی آرام مغازه قدیمی آسیاب بازی فروشی زندگی می‌کند. هنگامی که آنها قادر به پرداخت بدهی‌های خود به دانیل کوئلپ، وام‌دهنده گستاخ و شیطان نیستند، مغازه توقیف می‌شود و آنها مجبور به تخلیه می‌شوند و به دنیای تاریکی پرتاب می‌شوند که به نظر نمی‌رسد در آن پناهگاه امنی وجود داشته باشد. به تصویر کشیدن نل بی‌گناه و غم‌انگیز توسط دیکنز در «دختری به نام نل»، این اثر را به یکی از پر فروش‌ترین‌ها تبدیل کرد که قلب مردم را به خود جلب می‌کند. اگر از «دختری به نام نل» لذت برده‌اید، ممکن است «روزگار سخت» دیکنز را دوست داشته باشید.

روزگار سخت

روزگار سخت نخستین بار در سال ۱۸۵۴ منتشر شد. داستان این رمان در کوکاتون، یک شهر صنعتی خیالی در شمال انگلیس می‌گذرد و برخی از جذاب‌ترین شخصیت‌های خلق شده توسط دیکنز را به مخاطبین معرفی می‌کند؛ آقای گرادگریند که فلسفه منفعت‌گرایانه‌اش در رابطه با آموزش و تحصیل، ضرب‌های عاطفی بزرگی به فرزندان او وارد می‌کند، جوزایا بوندربی که صاحب کارخانه و مردی دورو است؛ استیون بلکپول که کارگری صادق است و به اشتباه به ارتکاب جرم متهم شده است؛ و سیمی چوب، دختری که در سیرک نمایش اجرا می‌کند و پدرش به امید داشتن یک زندگی بهتر، او را تنها می‌گذارد. کتاب روزگار سخت، زاده خشم دیکنز از شرایط جان فرسای حاکم بر عصر صنعت است.

آرزوهای بزرگ

آرزوهای بزرگ اولین بار در سال ۱۸۶۱ به چاپ رسید. این رمان که به شکل گسترده‌ای به عنوان برترین اثر دیکنز شناخته می‌شود، به داستان پسر یتیمی به نام پیپ می‌پردازد که شاگرد مغازه آهنگری است اما رؤیای اشرافی شدن را در سر می‌پروراند. در این داستان بی‌نهایت جذاب درباره گناه، عذاب وجدان، انتقام و پاداش، شخصیت‌هایی به یاد ماندنی به چشم می‌خورند؛ مگویی که یک زندانی فراری است؛ استلا، دختری که تنها غرورش از زیبایی‌اش پیشی می‌گیرد و البته خانم هابویشام که زنی مرموز و انتقام‌جو است. رمان آرزوهای بزرگ که در واپسین دهه زندگی دیکنز به رشته تحریر درآمد و نام خود را به عنوان یکی از محبوب‌ترین آثار دیکنز مطرح کرد، نشان‌دهنده نگرش تاریک نویسنده نسبت به جامعه و ویکتوریایی و طبقه‌بندی‌های اجتماعی و مادی‌گرایی آن است.

خانه قانون زده

خانه قانون زده در سال ۱۸۵۳ به چاپ رسید. داستان این رمان به ماجرای پرونده‌ای قضایی می‌پردازد که رسیدگی به آن، به مدت چهار دهه طول کشیده است. پرونده‌ای بدنام که در آن، ارث و میراث باقی مانده بتدریج توسط مخارج بالای حقوقی در حال بلعیده شدن است. دیکنز مخاطبین را با گذشته این پرونده آشنا می‌کند و در همین حین شخصیت‌های رمان خود را به آنها معرفی می‌نماید؛ کاراکترهایی همچون خانم دللاک که رازی شوکه‌کننده درباره فرزند نامشروع و عشقی از دست رفته در سینه دارد؛ آقای باکت که یکی از اولین کارآگاه‌هایی است که در داستان‌های انگلیسی حضور می‌یابد؛ و خانم جلیبای که انسان دوستی‌های بی‌پایانش باعث شده نسبت به خانواده خود کاملاً بی‌تفاوت باشد.

دوست مشترک ما

دوست مشترک ما روی یک اثر تمرکز دارد - ارثیه کلان هارمون پیر - و جانشین او، جان هارمون جوان، که تصور می‌شود غرق شده است زمانی که جسدی از رودخانه تیمز بیرون کشیده می‌شود و آقای یافین، کسی که بخت ناگهان به او می‌کند. دیکنز با هجوهای درخشان، لندن تاریک و بزرگ را به تصویر می‌کشد که در آن شخصیت‌های گوناگونی زندگی می‌کنند. مانند کافر هگزام که رودخانه را برای پیدا کردن جسد می‌گردد. بیلا ویلفر مزدور و افسونگر؛ و سیلاس وگ تاجر بی‌وجدان خیابانی. این رمان از نظر دیدگاه به مرگ و تجدید حیات در شهری که تحت سلطه قدرت فاسدکننده پول است، به شدت نمادین است. دیکنز در آخرین رمان خود به مسأله پول می‌پردازد و سعی می‌کند بررسی کند پول چه نقشی در زندگی شخصی و اجتماعی افراد این رمان ایفا می‌کند. وقتی جان که وارث اصلی این ارثیه کلان است به اشتباه مرده فرض می‌شود ارثیه به آقا و خانم یافین دو خدمتکار وفادار هارمون پیر می‌رسد. حالا جان در هیأت فردی ناشناس برگشته است تا ببیند اثر مرگش بر زندگی دیگران چگونه است و آقا و خانم یافین با ارث باد آورده خود چه می‌کنند.

چارلز دیکنز، با نام کامل چارلز جان هافیم دیکنز، ۷ فوریه ۱۸۱۲ در انگلستان به دنیا آمد و ۵۸ سال بعد در ۹ ژوئن ۱۸۷۰ درگذشت. دیکنز اگر بزرگترین مرد ادبیات داستانی تاریخ انگلستان نباشد قطعاً یکی از سه نفر اول این خطه خواهد بود. او نویسنده پر فروش‌ترین کتاب داستانی به زبان انگلیسی است، داستان دو شهر. و او کسی است که مردم کوچه و بازار را کنار هم جمع می‌کرد تا یکی داستان‌های او را بخواند و بقیه گوش دهند. خلاصه که جناب دیکنز از خوب‌های روزگار خود و این‌طور که از شواهد امر پیداست دیگر روزگاران بود. به مناسبت سالگرد درگذشت او نگاهی می‌اندازیم به زندگی و آثار این بزرگمرد تاریخ قصه‌گویی.